

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ι΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Ειδική συνεδρίαση 15^{ης} Ιουλίου 2014

Ωρα έναρξης: 11.10 π.μ.

Αρ. 43

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γ. ΟΜΗΡΟΥ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το μόνο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη της ειδικής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων είναι οι μαύρες επέτειοι του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με παρακάλεσε να πληροφορήσω το σώμα ότι, επειδή ευρίσκεται καθ' οδόν προς το αεροδρόμιο Λάρνακας για αναχώρηση στο εξωτερικό, δεν ήταν δυνατό να παρευρεθεί στη σημερινή επετειακή συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Προτού καταθέσω λίγα λόγια, καλώ το σώμα να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των ηρώων και των μαρτύρων της δημοκρατίας και της ελευθερίας.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη!

Σαράντα ολόκληρα χρόνια συμπληρώνονται σήμερα από την εκδήλωση του τουρκοφόρου πραξικοπήματος της 15^{ης} Ιουλίου 1974 και η Βουλή των Αντιπροσώπων καθηκόντως συνέρχεται για την καταδίκη του διδύμου εγκλήματος σε βάρος της Κύπρου και του λαού μας.

Σαράντα χρόνια από τη μεγάλη προδοσία και το φοβερό έγκλημα, με νωπές τις μνήμες και ανεπούλωτα τα τραύματα, καλούμαστε σε αυτή την ετήσια συνεδρία χρέους να τιμήσουμε τους υπέροχους αγωνιστές της αντίστασης, που έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία και τη δημοκρατία και υπερασπίστηκαν το λαοπρόβλητο ηγέτη, τον εθνάρχη Μακάριο, να τιμήσουμε τους μάρτυρες-μαχητές που έδωσαν τη ζωή τους αγωνιζόμενοι εναντίον της τουρκικής εισβολής, που υπήρξε η δεύτερη φάση του διδύμου εγκλήματος του 1974.

Τιμούμε όσους έδωσαν το “παρών” τους στον αντιστασιακό αγώνα για υπεράσπιση της δημοκρατίας, της νομιμότητας και του Προέδρου Μακαρίου ενάντια στη χούντα και την ΕΟΚΑ Β΄ και κλίνουμε ευλαβικά το γόνο στις θυσίες και τα μαρτύρια του λαού μας, ευγνωμονώντας για πάντα τους ηρωικούς μας νεκρούς.

Τιμούμε τους ηρωικούς μας εγκλωβισμένους, τους συγγενείς των αγνοουμένων μας και τον προσφυγικό μας κόσμο, που εξακολουθούν να σηκώνουν έναν αβάστακτο σταυρό μαρτυρίου. Σαράντα χρόνια από την προδοσία και το έγκλημα καταδικάζουμε τους ενόχους της εθνικής τραγωδίας και συντηρούμε την ιστορική μνήμη, για να φωτίζεται διδακτικά η σημερινή και η μελλοντική μας πορεία.

Διαβεβαιώνουμε αυτή την αποφράδα επέτειο ότι με γνώση της ιστορικής αλήθειας και με επίγνωση του χρέους θα αγωνιστούμε για την άρση των συνεπειών της προδοσίας. Διαβεβαιώνουμε τους μάρτυρες-ήρωες του διπλού εγκλήματος πως δε θα αφήσουμε τις θυσίες τους να ληλατηθούν και τις προσδοκίες ενός ολόκληρου λαού να αναιρεθούν, γιατί το χρέος μας απέναντι στη θυσία των ηρωικών μας νεκρών είναι να συνεχίσουμε και σήμερα την αντίσταση, να συνεχίσουμε τον αγώνα για λύση που δε θα νομιμοποιεί τα κατοχικά δεδομένα, αλλά θα τα καταργεί, που δε θα στηρίζεται σε καταστρατήγηση αλλά σε διασφάλιση των δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών, που θα διασφαλίζει την ενότητα του κράτους, του λαού, του χώρου, των θεσμών και της οικονομίας, λύση χωρίς συρματοπλέγματα, διαχωριστικά τείχη, ξένους στρατούς, εποίκους και φυλετικούς διαχωρισμούς, κηδεμονίες και κηδεμόνες.

Σήμερα, σαράντα χρόνια μετά την προδοσία και το έγκλημα ενάντια στην πατρίδα μας, τα αποτελέσματα εξακολουθούν να υπάρχουν και να θέτουν σε κίνδυνο τη φυσική και εθνική επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού. Οι πρόσφυγες, οι αγνοούμενοι, οι εγκλωβισμένοι εξακολουθούν να αποτελούν την καθημερινή δραματική υπόμνηση της εθνικής συμφοράς και να μας υποδεικνύουν το μέγα χρέος για απελευθέρωση της πατρίδας μας.

Οι κατά καιρούς διάφορες προτάσεις και προσεγγίσεις των Τούρκων στο κυπριακό πρόβλημα προνοούν την αναγνώριση δύο κρατικών οντοτήτων με τη μορφή ισότιμης συγκυριαρχίας σε ολόκληρη την επικράτεια, έτσι που να ανοίγει ο δρόμος για μελλοντική ολοκλήρωση της κατοχής. Οι απόψεις της τουρκικής ηγεσίας στην πραγματικότητα προνοούν ένα καθεστώς φυλετικών διακρίσεων, παραβιάζουν κάθε δημοκρατική έννοια και κάθε διεθνή κανόνα. Παραβιάζουν τα ψηφίσματα, τις αποφάσεις και τον ίδιο τον Καταστατικό Χάρτη του ΟΗΕ. Σε αυτές τις θέσεις εξακολουθεί να επιμένει η τουρκική πλευρά και στην παρούσα διαπραγματευτική διαδικασία.

Ταυτόχρονα, η Τουρκία συνεχίζει τις προκλήσεις της με την αμφισβήτηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας στην αποκλειστική οικονομική της ζώνη με απροκάλυπτες και ιταμές απειλές, που δυναμιτίζουν την ασφάλεια, τη σταθερότητα και την ειρήνη στην περιοχή.

Είναι χρέος όλων όσοι ενδιαφέρονται για την ασφάλεια και τη σταθερότητα στην περιοχή να καλέσουν την Τουρκία να συμμορφωθεί προς τη διεθνή έννομη τάξη. Ιδιαίτερα από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να καταστεί απολύτως σαφές προς την Τουρκία ότι συνέχιση της έκνομης συμπεριφοράς της και άρνησή της να εκπληρώσει τις κυπρογενείς της υποχρεώσεις θα οδηγήσει σε οριστικό τερματισμό της ευρωπαϊκής ενταξιακής της πορείας. Ενώπιον αυτής της προοπτικής τουρκικής συμπεριφοράς καθήκον μας είναι να αποκαλύπτουμε και να καταγγέλλουμε τις πραγματικές προθέσεις της κατοχικής δύναμης με χάραξη και υλοποίηση μιας κοινής εθνικής στρατηγικής, με αξιοποίηση κάθε διεθνούς βήματος και της ευρωπαϊκής ιδιότητας της χώρας μας.

Είναι ακόμα αναγκαίο σήμερα να δώσουμε το μήνυμα ότι η δυσχερής οικονομική θέση στην οποία περιήλθε η Κύπρος δε θα κάμψει τις αντιστάσεις του λαού μας. Να μην υπάρχουν αυταπάτες ούτε από την Τουρκία ούτε από τους όποιους τρίτους. Αν η λύση είναι ετεροβαρής και άδικη, ο λαός μας θα την απορρίψει.

Επειγόμαστε για λύση. Επειγόμαστε για λύση από την επομένη της τουρκικής εισβολής. Όχι οποιαδήποτε λύση. Λύση που θα διασφαλίζει τη φυσική και εθνική επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού και την ομαλή συμβίωση με τους Τουρκοκυπρίους συμπατριώτες μας σε ένα δημοκρατικό ευρωπαϊκό κράτος.

Η Κύπρος ως το προκεχωρημένο φυλάκιο της Ευρώπης στην Ανατολική Μεσόγειο μπορεί να αποτελέσει τη γέφυρα της ειρήνης, της σταθερότητας και της ασφάλειας στην περιοχή, αλλά και το ορμητήριο για τους μεγάλους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Αφρική και την Ασία. Ακόμα, να συνεισφέρει στην ενεργειακή ασφάλεια και αυτάρκεια της Ευρώπης μετά την ανακάλυψη υδρογονανθράκων στην ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτούς τους στόχους υπηρετούμε συμμετέχοντας ισότιμα ως χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα σχέδια που διαγράφονται φιλόδοξα για έναν κόσμο της προόδου και της ειρήνης. Αν η Τουρκία ενδιαφέρεται να ανταποκριθεί στα μηνύματα της νέας εποχής, πρέπει να κατανοήσει ότι οι συμπεριφορές της πρέπει να διαφοροποιηθούν, ότι πρέπει να εγκαταλείψει τις νεοοθωμανικές της πρακτικές. Διαφορετικά, θα παραμείνει οριστικά στο περιθώριο της ιστορίας.

Τώρα είναι η ύστατη ώρα για την Τουρκία να αποδείξει ότι διαφοροποιεί την επιθετική, επεκτατική της πολιτική συνεργαζόμενη για λύση του Κυπριακού στη βάση των περί Κύπρου ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και των αρχών του διεθνούς και του ευρωπαϊκού δικαίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριοι υπουργοί,

Χρέος μας η αδιαπραγμάτευτη διεκδίκηση των στοιχειωδών δικαιωμάτων του λαού μας, η ανάδειξη της πραγματικής φύσης της κυπριακής κρίσης, η απαίτηση για εφαρμογή των αρχών του διεθνούς και του ευρωπαϊκού δικαίου, η απλή διακήρυξη και εμμονή χωρίς ταλαντεύσεις ότι το Κυπριακό είναι θέμα εισβολής και κατοχής ενός ανεξάρτητου κράτους από την Τουρκία.

Σαράντα χρόνια μετά την προδοσία και το έγκλημα σε βάρος της Κύπρου μνημονεύουμε και τιμούμε τους ηρωικούς μας νεκρούς. Τιμούμε τους αγωνιστές της δημοκρατικής αντίστασης και όλους όσοι έπεσαν αγωνιζόμενοι εναντίον της τουρκικής εισβολής. Ξαναδίνουμε περιεχόμενο στη θυσία τους και επαναπροσδιορίζουμε το δικό μας καθήκον, να συνεχίσουμε τον αγώνα για ελευθερία και δικαίωση.

Τιμή και δόξα στους ήρωες της αντίστασης, της δημοκρατίας και της ελευθερίας!

Ενότητα και αγώνας μέχρι την τελική δικαίωση!

Καλώ τώρα στο βήμα τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σαράντα χρόνια κλείνουν από τις μαύρες εκείνες μέρες του προδοτικού πραξικοπήματος και της βάρβαρης τουρκικής εισβολής. Ο πόνος ψυχής που διακατέχει όλους μας τεράστιος. Το χρέος όλωνών μας αβάστακτο. Οι ευθύνες που αναλογούν σε εμάς, την ηγεσία αυτού του τόπου, γίνονται χρόνο με το χρόνο ακόμη πιο βαριές.

Είναι πρώτα η ευθύνη μας απέναντι στην ιστορία και την πατρίδα μας. Κανείς από εμάς δε νομιμοποιείται να θεωρεί ότι επιτέλεσε το χρέος του προς την πατρίδα, όσο αυτή παραμένει υπό κατοχή. Κανείς μας δεν μπορεί να έχει ήσυχη τη συνείδησή του, ενόσω 200 000 συνάνθρωποί μας παραμένουν μακράν των πατρογονικών τους εστιών, ενόσω παραμένουν εγκλωβισμένοι, ενόσω εκατοντάδες οικογένειες δεν έχουν μάθει την τύχη των προσφιλών τους προσώπων, των αγνοουμένων. Δεν είναι όμως μόνο τα άμεσα θύματα της εισβολής. Θύματα της επεκτατικής και επεμβατικής πολιτικής της Άγκυρας είμαστε όλοι ανεξαιρέτα οι Κύπριοι πολίτες.

Κύριε Πρόεδρε,

Εδώ και σαράντα χρόνια δεν υπάρχει Κύπριος που να μην έχει επηρεαστεί η ζωή του από το Κυπριακό. Ακόμη και για όσους γεννήθηκαν μετά την εισβολή, η τραγωδία του 1974 έχει επιφέρει σοβαρό αντίκτυπο σε όλους τους τομείς της δραστηριοποίησής τους, στην παιδεία, την οικονομία, ακόμα και τους φίλους, ακόμα και τον κοινωνικό τους περίγυρο. Οι επιπτώσεις είναι για όλους και παντού.

Σαράντα τώρα χρόνια η πατρίδα μας παραμένει καθηλωμένη στην αναζήτηση του αυτονόητου, αυτού που απολαμβάνουν όλοι οι πολίτες στο σύγχρονο κόσμο, της ελευθερίας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δυνατότητας να δημιουργούμε μεγάλα οράματα για τον τόπο μας, της ελπίδας να φτιάξουμε για την Κύπρο και για όλους τους πολίτες ένα λαμπρό μέλλον, αντάξιο της ιστορίας μας, των προσδοκιών του λαού μας και του χρέους μας προς τα παιδιά μας, γιατί μία είναι η πικρή αλήθεια: Δεν μπορούν να χωρέσουν μεγάλα οράματα σε μοιρασμένες πατρίδες.

Αγωνιζόμαστε να πετύχουμε την επανένωση της πατρίδας μας εδώ και δεκαετίες. Αγωνιζόμαστε και για το αυτονόητο, τη συμφιλίωση του λαού μας, να δημιουργήσουμε όλοι μαζί μια νέα προοπτική πραγματικής ειρήνης και ασφάλειας στη βάση διεθνών και ευρωπαϊκών αρχών και δικαίων, για να μπορέσουμε επιτέλους ολόκληρος ο λαός να απολαύσει τα αγαθά της αρμονικής συμβίωσης και συνεργασίας μέσα στην ευρωπαϊκή οικογένεια και στην ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

Κανείς από μας δεν έχει κανένα δικαίωμα να ξεπουλήσει πατρίδες ούτε και να λησμονήσει πατρίδες. Δεν έχουμε δικαίωμα να εφησυχάζουμε και να επικεντρωνόμαστε στα μικρά της καθημερινότητας ούτε και μπορούμε να συμβιβάζομαστε με τη στασιμότητα. Προπαντός όμως, δεν έχουμε κανένα δικαίωμα να συνεχίζουμε να χωρίζουμε το λαό μας. Πληρώσαμε βαρύ τίμημα, πληρώσαμε ανεπανόρθωτα την εθνική διχόνοια στο παρελθόν και θύμα της υπήρξε το σύνολο του λαού μας. Η εθνική τραγωδία δεν ξεχώρισε αριστερούς και δεξιούς, κεντρώους και σοσιαλιστές. Καμία σκοπιμότητα και κανένα συμφέρον δεν μπορεί να τίθεται υψηλότερα από την τιτάνια προσπάθεια να φτιάξουμε μια καλύτερη Κύπρο.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ξεκίνησε μια νέα προσπάθεια, για να καταλήξουμε -αυτή είναι η επιδίωξη και ο στόχος μας- σε ένα σωστό και βιώσιμο συμβιβασμό, που θα διασφαλίζει ότι η λύση του Κυπριακού θα είναι βασισμένη στο διεθνές δίκαιο, στις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, που θα αποκαθιστά στο νησί μας τα νόμιμα δικαιώματα όλων ανεξαιρέτα των πολιτών.

Προκαλέσαμε ξανά το ενδιαφέρον της διεθνούς κοινότητας. Η Κυπριακή Δημοκρατία αναβαθμίζεται ως γεωπολιτική και γεωστρατηγική αξία. Κτίζουμε συμμαχίες στην περιοχή, αλλά και πολύ ευρύτερα. Ουδείς όμως μπορεί να υποστηρίξει ότι τα πράγματα είναι εύκολα. Δεν ήταν και δε θα είναι ποτέ εύκολα. Χρειάζεται και επιβάλλεται να προσπαθήσουμε εν γνώσει μας ότι ο δρόμος είναι ανηφορικός.

Σε αυτό το κομβικό σημείο της ιστορίας όμως ταπεινά θεωρώ ότι δε νομιμοποιείται κανείς από μας να σπάει, αλλά αντίθετα οφείλουμε όλοι, έχουμε υποχρέωση έναντι αυτού του τόπου, να κτίζουμε τις γέφυρες της εθνικής συνεννόησης και της συλλογικότητας, όσες διαφωνίες και αν έχει ο καθένας μας στα επιμέρους. Η ενότητα μας ενισχύει και ο διχασμός μάς αποδυναμώνει.

Το ζητούμενο είναι να βγάλουμε την πατρίδα μας πιο δυνατή, διότι, αγαπητοί συνάδελφοι, μακάρι το Κυπριακό να ήταν πρόβλημα που να εξαρτάτο από εμάς τους ίδιους. Το Κυπριακό δε θα το λύσουμε αναμεταξύ μας. Γνωρίζουμε πού είναι το κλειδί, αλλά και οι ευθύνες για τη μη λύση του Κυπριακού. Η κατοχική Τουρκία σήμερα καλείται να αποδείξει στη διεθνή κοινότητα εάν όντως οι τοποθετήσεις της περί ετοιμότητας για λύση στο Κυπριακό έχουν περιεχόμενο με ουσιαστικές χειροπιαστές πράξεις και όχι με λεκτικές διακηρύξεις. Εκεί ακριβώς είναι που πρέπει να εστιάσουμε όλοι την προσοχή μας, αλλά και τις ενέργειές μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αποτινουμε και σήμερα τον οφειλόμενο φόρο τιμής στις ηρωικές μορφές των τραγικών γεγονότων του μαύρου Ιούλη του 1974. Βρισκόμαστε ταυτόχρονα στο μέσο μιας πολύ δύσκολης πορείας επανάκαμψης από την πρωτοφανή οικονομική κρίση.

Παρά τις όποιες αντιξοότητες, οφείλουμε -και θα τα καταφέρουμε- να βρούμε τη δύναμη να σταθούμε όρθιοι, φτάνει να συμπεριφερθούμε με τη μέγιστη σοβαρότητα, αλλά και υπευθυνότητα. Δεν υπάρχει για κανέναν από μας άλλη επιλογή από του να συνεργαστούμε και να συστρατευτούμε.

Έχουμε χρέος να παραδώσουμε στα παιδιά και στα εγγόνια μας μια Κύπρο απαλλαγμένη από τα λάθη του παρελθόντος, λάθη που οδήγησαν τη μισή μας πατρίδα υπό κατοχή, αλλά και το σύνολο υπό χρεοκοπία. Έχουμε υποχρέωση να παραδώσουμε στα παιδιά μας μια Κύπρο της ειρήνης, της συνεργασίας, της ευημερίας και της προκοπής. Μια Κύπρο όπως την ονειρεύτηκαν και την οραματίστηκαν όσοι έδωσαν τη ζωή τους για τη δημοκρατία και την ελευθερία του τόπου μας.

Ας είναι αιωνία η μνήμη τους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού για την κατάθεση της ομιλίας του και καλώ τώρα το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ τον κ. Άντρο Κυπριανού να καταθέσει τη δική του ομιλία.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κύριοι υπουργοί,

Είναι λυπηρό από τη σημερινή ολομέλεια μνήμης και τιμής να απουσιάζουν τόσοι πολλοί συνάδελφοι. Ελπίζω και εύχομαι να έχουν κάποιο πάρα πολύ σοβαρό λόγο.

Κύριε Πρόεδρε,

Συμπληρώνονται φέτος σαράντα χρόνια από τη μέρα που τα όπλα της προδοσίας στράφηκαν ενάντια στην Κύπρο, από τη μέρα που εοκαβητατζήδες και χουντικοί πήραν τα όπλα ενάντια στη Δημοκρατία, από τη μέρα που η Τουρκία βρήκε ανοιχτές τις πόρτες, για να εισβάλει και να χαράξει την πατρίδα μας με τα συρματοπλέγματα της κατοχής.

Κάθε χρόνο τέτοια μέρα τιμούμε αυτούς που έπεσαν μαχόμενοι για την ελευθερία και την αξιοπρέπεια της Κύπρου και του λαού της. Τιμούμε αυτούς που δε δέλιασαν, αυτούς που έμειναν για πάντα ανάμνηση σε μια φωτογραφία στην άδεια αγκαλιά της χαροκαμένης μάνας. Τιμούμε αυτούς που αντιστάθηκαν, αυτούς που στάθηκαν στην πρώτη γραμμή και υπερασπίστηκαν τη νομιμότητα από την προδοσία, αυτούς που με λιγοστά μέσα μα πολλή ψυχή όρθωσαν ανάστημα ενάντια στις ορδές του τουρκικού στρατού.

Κάθε χρόνο τέτοιες μέρες διεξάγεται ένας δημόσιος διάλογος που ξυπνά πολλές μνήμες. Πέρσι έγιναν και τολμηροί παραλληλισμοί από το φίλο πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, που υποστήριξε περίπου πως η αριστερά κουβαλά το στίγμα της απουσίας από τον αγώνα της ΕΟΚΑ και «η δεξιά είναι χρεωμένη με το πραξικόπημα της χούντας». Φέτος στη συζήτηση αυτή επιχειρείται να προστεθεί μια άλλη, να μου επιτρέψετε να πω, ανιστόρητη εξίσωση «για το '74 κυρίως φταίμε εμείς».

Είναι πραγματικά κρίμα που τέσσερις δεκαετίες μετά ορισμένοι δε βρίσκουν τη δύναμη να δουν την αλήθεια κατάματα και να την παραδεχτούν. Είναι επικίνδυνο που άλλοι, αν και γνωρίζουν την αλήθεια, προσπαθούν να τη διαστρεβλώσουν, όχι για να αλλάξουν το χτες, μα για να κανονίσουν κατά πώς τους βολεύει το αύριο. Ακόμα όμως κι αν ξαναγράψουν την ιστορία, δεν μπορούν να την αλλάξουν. Είναι εκεί, για

να θυμίζει πώς φτάσαμε στο έγκλημα και να διδάσκει πώς μπορούμε τέσσερις δεκαετίες μετά να δικαιώσουμε τον τόπο μας.

Το 1974 ο λαός μας προδόθηκε και από τα έξω και από τα μέσα και αυτή είναι η αλήθεια, πιστοποιημένη από το Πόρισμα για το Φάκελο της Κύπρου, που συντάχθηκε με βάση τις καταθέσεις πολλών πρωταγωνιστών που πέρασαν από την επιτροπή. Να πω ότι για αυτό το θέμα θα πω περισσότερα στην αποψινή μου ομιλία. Αυτή την αλήθεια την έζησε στο πετσί του ο λαός μας, γι' αυτό και η όποια προσπάθεια αναθεώρησης του τι έγινε το 1974 συνιστά διπλή πρόκληση. Προκαλεί πρώτα και κύρια την ίδια την ιστορία, αλλά προκαλεί και τη μνήμη των Κυπρίων που έζησαν και σηματοδεύτηκαν από τα γεγονότα εκείνης της περιόδου.

Την κύρια ευθύνη για την τραγωδία του 1974, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, την έχει ο αμερικανονατοϊκός ιμπεριαλισμός. Οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και το NATO ήθελαν την Κύπρο ως κατασκοπευτική βάση, ως αβύθιστο αεροπλανοφόρο και ορμητήριο. Για να εξυπηρετηθεί αυτός ο σκοπός, εκπονούνταν διχοτομικά σχέδια από τη δεκαετία του 1960. Είναι ενδεικτική η δήλωση του κ. Άτσεσον τον Οκτώβριο του 1966, ο οποίος υποστήριξε πως «η καλύτερη λύση για το πρόβλημα της Κύπρου είναι η διχοτόμηση. Και σας λέγω», συνέχισε ο κ. Άτσεσον, «πως, αν είχα στη διάθεσή μου τον έκτο στόλο, θα μπορούσα να το λύσω ακόμα και αύριο».

Η Κυπριακή Δημοκρατία ανεξάρτητη και αδέσμευτη δεν τους ήταν χρήσιμη. Τα σχέδια εξυφαίνονταν το ένα μετά το άλλο. Σύμφωνα με το Πόρισμα για το Φάκελο της Κύπρου, το Φεβράρη του 1972 οι Ηνωμένες Πολιτείες έδωσαν το πράσινο φως στη διενέργεια πραξικοπήματος. «Από την πλευρά της άλλης, της υπέρ του Ατλαντικού, είχε δοθεί προφορικός χθες διά του συμβούλου του το ΟΚ» είπε ο κ. Αλεξανδρής και ο κ. Παναγιωτάκος συμπλήρωσε «το green light επομένως». Τελικά, η πληροφορία διέρρευσε. Πρώτος τη μετέφερε στο Μακάριο ο τότε σοβιετικός πρέσβης Ασάβιν, ο οποίος τον ενημέρωσε για τη σχετική απόφαση της Συνόδου του NATO στη Λισαβόνα. Με πρωταγωνιστή το ΑΚΕΛ ο κυπριακός λαός κινητοποιήθηκε μαζικά, ώστε να αποτρέψει το πραξικόπημα, διανυκτερεύοντας στην πλατεία της Αρχιεπισκοπής. Αποδεικνύεται έτσι ξεκάθαρα ότι όπως ούτε στο εσωτερικό ούτε και στο εξωτερικό δεν είχαμε όλοι τον ίδιο ρόλο.

Το πώς φτάσαμε στο 1974 είναι γνωστό σε όλους. Ούτε οι γεωστρατηγικοί στόχοι υποταγής της Κύπρου στα νατοϊκά συμφέροντα ούτε οι επεκτατικοί τουρκικοί υπολογισμοί θα είχαν πετύχει, αν δεν υπήρχαν πρόθυμοι δούρειοι ίπποι, για να τους υλοποιήσουν. Η χούντα των Αθηνών και η γριβική ΕΟΚΑ Β' έπαιξαν αυτό το ρόλο. Όλα αυτά τα πρωτοπαλίκαρα της εθνικοφροσύνης δεν ζύπνησαν το πρωί της 15ης Ιουλίου και άρπαξαν "αυθόρμητα" τα όπλα, για να ανατρέψουν το Μακάριο "παρασυρμένοι από το ενωτικό όραμα", όπως αρέσκονται να λένε όσοι νιώθουν άβολα κάθε Ιούλιο. Λυπούμαι ειλικρινά, γιατί θα το πω αυτό, αλλά ο κατά τα άλλα συμπαθέστατος Υπουργός Παιδείας σήμερα στην ομιλία που έκαμε για την επίσημη εκδήλωση μνήμης και τιμής το μόνο που βρήκε να πει για το 1974 ήταν ότι επρόκειτο για εμφύλιο σπαραγμό. Αν είναι δυνατό! Ήταν συνειδητά στρατευμένοι στην προετοιμασία του πραξικοπήματος, αδιαφορώντας αν αυτό θα άνοιγε την κερκόπορτα να περάσει ο τουρκικός στρατός!

Το πραξικόπημα, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, σχεδιαζόταν συνειδητά και προετοιμαζόταν μεθοδικά χρόνια πριν. Τελειοποιείτο από την ΕΟΚΑ Β' μέχρι και την τελευταία στιγμή. Τα σχέδια αυτά προωθήθηκαν με την ιδεολογική προετοιμασία του πραξικοπήματος στην κοινωνία, ειδικά μέσα στα στρατόπεδα. Υπάρχουν μαρτυρίες μέσα στο ίδιο το Πόρισμα που πιστοποιούν τη συνεργασία της ΕΟΚΑ Β' με αξιωματικούς και στελέχη της Εθνικής Φρουράς. Υπάρχουν άλλες τόσες μαρτυρίες που πιστοποιούν την ανάμιξη της οργάνωσης σε όλες τις εγκληματικές ενέργειες κατά του Μακαρίου, που βέβαια δε σχετίζονταν με το αίτημα της ένωσης. Στόχος ήταν η ανάληψη της εξουσίας και η εξουδετέρωση του Μακαρίου και του ΑΚΕΛ. Το αντιμακαριακό, αντικομμουνιστικό ντελίριο της ΕΟΚΑ Β' κορυφώθηκε με εγκλήματα και δολοφονίες. Εξάλλου, η εντολή της χούντας προς τα πειθίδια όργανά της ήταν καθαρή: «Χτυπάτε στο ψαχνό»! Όπως και έγινε!

Η προδοσία της 15ης του Ιούλη έδωσε στην Τουρκία το πολυπόθητο πρόσχημα, για να εισβάλει στην Κύπρο και τελικά να καταλάβει το 40% σχεδόν της πατρίδας μας. Ο λαός μας καταδικάστηκε από τότε στη διαίρεση, στην προσφυγιά και στο ξεριζωμό. Τα χρόνια πέρασαν, όμως οι πληγές δεν έκλεισαν ούτε πρόκειται να κλείσουν, όσο υπάρχουν οδοφράγματα, πρόσφυγες, παθόντες, εγκλωβισμένοι, λείψανα αγνοουμένων άταφα και κυρίως θυσίες των νεκρών ηρώων αδικαίωτες. Η μόνη λύτρωση από τα πάθη, η μόνη δικαίωση για τα όσα πέρασε ο λαός μας είναι η δίκαιη επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Να αφήσουμε πίσω μας μια για πάντα τις ρητορείες, τα ψεύτικα τα λόγια τα μεγάλα και να εργαστούμε, για να μετατρέψουμε την Κύπρο σε πατρίδα ειρήνης για Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους.

Προς το παρόν οι εξελίξεις κάθε άλλο παρά αυτό προμηνύουν. Ο κ. Έρογλου επιμένει να προβάλλει τις γνωστές απαράδεκτες θέσεις του. Δυστυχώς, ο κ. Αναστασιάδης μέχρι στιγμής δεν πέτυχε να τον δυσκολέψει, δεν πέτυχε να τον εκθέσει για την αδιαλλαξία του. Αντιθέτως, τον διευκόλυνε, όχι γιατί ακολούθησε τη "χρεοκοπημένη", όπως αρεσκόταν προεκλογικά να τη χαρακτηρίζει, τακτική του Δημήτρη Χριστόφια, αλλά ακριβώς επειδή την εγκατέλειψε, ακριβώς επειδή υιοθέτησε την τακτική όλων αυτών που υπέβαλλαν ότι μπορούσαμε να πετύχουμε κάτι μέσω της από την αρχή διαπραγματεύσεως. Ήδη μετράμε απώλειες με μεγαλύτερη την πιθανότητα να οδηγηθούμε σε αδιέξοδο.

Σε καμία περίπτωση, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν υποστηρίζουμε ως ΑΚΕΛ πως τα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης μάς είναι άχρηστα, δεν είναι όμως και ούτε μπορούν να είναι η λύση του Κυπριακού, γι' αυτό καλούμε για ακόμα μια φορά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να προβληματιστεί αν ο δρόμος που φαίνεται πως αποφάσισε να ακολουθήσει είναι ο ορθότερος, να ακούσει τις ανησυχίες μας με ανοιχτά αυτιά και κυρίως με ανοιχτό μυαλό, να συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις από το σημείο που είχαν μείνει, διατηρώντας το δικαίωμά του να επανέλθει, αν το επιθυμεί, σε κάποια ζητήματα.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πέρασι μια τέτοια μέρα σε αυτή την αίθουσα ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού διακήρυξε πως τείνει «χέρι συνεργασίας προς τον ηγέτη της αριστεράς για ενότητα και συμφιλίωση». Η ενότητα και η συμφιλίωση δεν εξαγγέλλονται, κτίζονται. Κτίζονται, όταν υπάρχει ειλικρινής βούληση και θέληση για αυτοκριτική, συνεργασία και συλλογικότητα, όταν υπάρχει αλληλοσεβασμός, όχι με μονομερείς ενέργειες, αυταρχισμό και αλαζονεία. Το ΑΚΕΛ έχει πάντα απλωμένο το χέρι του για ενότητα στο Κυπριακό προς όλες τις κατευθύνσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Άντρο Κυπριανού για την κατάθεση της ομιλίας του και καλώ τώρα τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο να προσέλθει στο βήμα.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έντιμοι κύριοι υπουργοί,

Η σημερινή ειδική συνεδρίαση αυτού του σώματος αποβλέπει να δηλώσει με τον πλέον έγκυρο, επίσημο και κατηγορηματικό τρόπο ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν αποδέχεται τα τετελεσμένα της τουρκικής εισβολής ούτε τις λεγόμενες “πραγματικότητες” που δημιούργησε η σαραντάχρονη κατοχή της πατρίδας μας από τον τουρκικό στρατό.

Αυτή η μη αποδοχή των τετελεσμένων και των λεγόμενων “πραγματικοτήτων” σημαίνει στην πράξη δύο πράγματα, πρώτον, ότι έχουμε την υποχρέωση ως σώμα, ως κόμματα, ως πολιτικοί, ως πολίτες και κυρίως ως κυπριακός ελληνισμός να εργαστούμε για ανατροπή αυτών των τετελεσμένων και των λεγόμενων “πραγματικοτήτων” και, δεύτερον, ότι έχουμε την υποχρέωση να αντισταθούμε και να αποτρέψουμε τη νομιμοποίηση και τη διαιώνιση των τετελεσμένων και των λεγόμενων “πραγματικοτήτων” που επιχειρείται να γίνει μέσα από μια διχοτομική, δυσλειτουργική και απαράδεκτη λύση, όπως αυτή που προσπαθούν να μας επιβάλουν η Τουρκία και οι ισχυροί σύμμαχοί της.

Ασφαλώς, γνωρίζουμε και αναγνωρίζουμε ότι η σημερινή τραγική κατάσταση της κατοχής σχεδόν του μισού εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας από τον τουρκικό στρατό είναι το απότοκο και το αποτέλεσμα του προδοτικού πραξικοπήματος που έγινε σαν σήμερα πριν από σαράντα χρόνια. Είναι το πραξικόπημα και οι συνθήκες κάτω από τις οποίες εκδηλώθηκε την αποφράδα μέρα της 15^{ης} Ιουλίου 1974 που άνοιξαν τις κερκόπορτες στους Τούρκους εισβολείς και που επέτρεψαν στην Τουρκία σχεδόν ανώδυνα να εισβάλει και να καταλάβει το πιο αναπτυσσόμενο και το πιο παραγωγικό τμήμα της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η ιστορική ευθύνη και η ενοχή της χούντας των Αθηνών, που, με πολιτική κρίση που άγγιζε τη βλακεία και συνειδητή προδοτική σκοπιμότητα, οργάνωσε το έγκλημα του πραξικοπήματος εναντίον του Προέδρου Μακάριου και το εκτέλεσε με τη βοήθεια της ΕΟΚΑ Β' και των ντόπιων οργάνων της, είναι αδιαμφισβήτητες και ασήκωτες.

Το μέγεθος του εθνικού και προδοτικού εγκλήματος του πραξικοπήματος αποδεικνύεται από το βαρύ τίμημα που για σαράντα χρόνια καταβάλλουμε. Όλες οι επικλήσεις δήθεν πολιτικών λαθών και παραλείψεων πριν από το πραξικόπημα είναι ατεκμηρίωτες και αβάσιμες, γιατί, και αν ακόμα αποδεχτούμε τα ισχυριζόμενα λάθη και παραλείψεις για χάρη συζήτησης, αυτά δεν μπορούσαν να έχουν ανεπανόρθωτα ή καταλυτικά αποτελέσματα.

Μόνο το έγκλημα του πραξικοπήματος έδωσε στην Τουρκία την αφορμή και το πρόσχημα για την εισβολή και την κατοχή. Τίποτε άλλο! Και αυτό να το θυμούνται τόσο οι νεότεροι όσο και όσοι επιχειρούν εργολαβικά και με ανορθόδοξη και μη επιστημονική ερευνητική μεθοδολογία να αλλάξουν την ιστορία και να αθωώσουν τους πραγματικούς ενόχους.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ασφαλώς, γνωρίζουμε και αναγνωρίζουμε πως, για να απελευθερώσουμε την πατρίδα μας και να ανατρέψουμε τα τετελεσμένα της εισβολής και κατοχής, πρέπει να καταβάλουμε βαρύ τίμημα και να επιδιώξουμε μια πολιτική λύση μέσω διαπραγματεύσεων που θα είναι πικρή και οδυνηρή, όχι γιατί «χάσαμε έναν πόλεμο», όπως μοιρολατρικά δηλώνουν κάποιοι συνεχώς, αλλά γιατί υπήρξαμε θύματα μιας πρωτοφανούς εθνικής προδοσίας, η οποία δεν επέτρεψε καν στους ήρωές μας να πολεμήσουν. Απλά, τους οδήγησε στο θάνατο.

Αυτούς τους ήρωες, τους μαχητές της αντίστασης και τους θαρραλέους στρατιώτες μας που έδωσαν μια άνιση μάχη με τους Τούρκους εισβολείς προασπιζόμενοι τη δημοκρατία, την ελευθερία και την εδαφική ακεραιότητα της πατρίδας μας, ζώντας, αγνοούμενους και νεκρούς, τιμούμε και οφείλουμε να τιμούμε όχι μόνο σήμερα, αλλά και κάθε μέρα που αναπνέουμε και δημιουργούμε σε αυτό το πολύπαθο νησί.

Ήρωες όμως δεν είναι μόνο όσοι πολέμησαν και όσοι θυσιάστηκαν στο πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή. Να μου επιτρέψετε να χαρακτηρίσω ως ήρωες και τους χιλιάδες άμαχους πρόσφυγες συμπολίτες μας, που από την πρώτη μέρα βίωσαν με τον πιο τραγικό τρόπο τον ξεριζωμό από τη γη των προγόνων τους και την απώλεια της περιουσίας τους και που κατάφεραν μέσα από αντίξοες συνθήκες όχι μόνο να επιβιώσουν, αλλά και να συμβάλουν εξίσου στην αναγέννηση της ημικατεχόμενης πατρίδας μας και στην αλματώδη ανάπτυξη των επόμενων δεκαετιών, που οδήγησε στην ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004 και στην Ευρωζώνη το 2008.

Γνωρίζουμε και αναγνωρίζουμε πως η λύση θα είναι πικρή και οδυνηρή, δεν αποδεχόμαστε όμως μια λύση που να είναι διχοτομική. Δεν αποδεχόμαστε μια λύση που να νομιμοποιεί την εισβολή, την κατοχή, τον εποικισμό. Δεν αποδεχόμαστε μια λύση που να καταλύει την Κυπριακή Δημοκρατία και να μετατρέπει την Κύπρο σε τουρκικό προτεκτοράτο. Δεν αποδεχόμαστε μια λύση που να δίνει επεμβατικά ή άλλα δικαιώματα στην Τουρκία και σίγουρα δεν αποδεχόμαστε λύση εθνικού ξεκαθαρίσματος, που να θέτει σε άμεσο κίνδυνο την επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού. Δεν ενδιαφερόμαστε για μία λύση “καλής γειτονίας” δύο κρατιδίων. Δεν αποδεχόμαστε λύση που να μην είναι λειτουργική, γιατί πολύ απλά μια τέτοια λύση δε θα είναι βιώσιμη.

Επιδιώκουμε μια λύση που δε θα περιφρονεί τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα και που θα κατατάσσει τους Κύπριους πολίτες ως ισότιμους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Οι θιασώτες και υποστηρικτές της οποιασδήποτε λύσης το συντομότερο δυνατό συνηθίζουν να λένε πως «σαράντα χρόνια είναι πολλά». Σαράντα χρόνια πράγματι είναι πολλά, όμως ποιοι είναι αυτοί που νομίζουν ότι μπορούν να διαγράψουν 3 500 χρόνια ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού και να αποδεχτούν να μετατραπεί η Κύπρος σε προτεκτοράτο της Τουρκίας;

Θυμίζω πως τα ίδια πλαστά διλήμματα ακούγαμε και το 2004, όταν τέθηκε ενώπιόν μας το Σχέδιο Ανάν, όταν και τότε κάποιοι μας προειδοποιούσαν για μικρασιατικές καταστροφές, αν δεν το αποδεχθούμε. Όμως αν αποδεχόμασταν εκείνο το σχέδιο, τότε η Κυπριακή Δημοκρατία δε θα ήταν σήμερα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης -δε θα υπήρχε καν- και ούτε θα είχε τη δυνατότητα που σήμερα έχει για αξιοποίηση του αναβαθμισμένου γεωστρατηγικού ρόλου της και εκμετάλλευση του φυσικού αερίου στην αποκλειστική οικονομική ζώνη του νησιού μας.

Όσοι λοιπόν επικαλούνται ορθώς τις ευνοϊκές συνθήκες που δημιουργούν η θέση μας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανακάλυψη υδρογονανθράκων θα πρέπει να αναγνωρίσουν επίσης ότι αυτά ισχύουν, επειδή διασώθηκε το 2004 η Κυπριακή Δημοκρατία και υφίσταται μέχρι σήμερα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι εξελίξεις και τα γεγονότα των τελευταίων μηνών επιβεβαιώνουν δυστυχώς ότι η στρατηγική του Προέδρου της Δημοκρατίας στο Κυπριακό έχει αποτύχει. Θεωρούμε για παράδειγμα παράδοξο το γεγονός πως προεκλογικά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεσμεύτηκε να αποσύρει συγκεκριμένες “γενναιόδωρες προσφορές”, ενώ αντίθετα σήμερα έχει αναγάγει με τους χειρισμούς του το απαράδεκτο έγγραφο Ντάουνερ ως την πραγματική βάση των διαπραγματεύσεων.

Δεν είναι ούτε η ώρα ούτε η περίπτωση για άσκηση κριτικής ή απόδοση ευθύνης. Αυτό που ως Δημοκρατικό Κόμμα θέτουμε -και το θέτουμε με εποικοδομητική και δημιουργική πρόθεση και διάθεση- είναι η ανάγκη χάραξης μιας νέας στρατηγικής. Η χάραξη μιας νέας στρατηγικής στο Κυπριακό, με δεδομένη την αποτυχία της ακολουθούμενης στρατηγικής των τελευταίων μηνών και της λανθασμένης στρατηγικής της προηγούμενης πενταετίας, δε σημαίνει αλλαγή του επιδιωκόμενου στόχου της πλευράς μας, δηλαδή του στόχου της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας όπως περιγράφεται στις συμφωνίες υψηλού επιπέδου Μακαρίου-Ντενκτάς, Κυπριανού-Ντενκτάς και Παπαδόπουλου-Ταλάτ. Αντίθετα, μια νέα στρατηγική θα είναι η στρατηγική που θα οδηγήσει σε εφαρμογή αυτών των τριών συμφωνιών υψηλού επιπέδου, θα αποτρέψει την υπό εξέλιξη επαναφορά του Σχεδίου Ανάν, θα αντιμετωπίζει επιτυχώς τις αρνητικές συνέπειες της πρόσφατης συμφωνίας με τον κ. Έρογλου, θα απεγκλωβίσει την πλευρά μας από τις “γενναιόδωρες προσφορές” των τελευταίων έξι χρόνων, θα αξιοποιεί ουσιαστικά τη θέση μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα αξιοποιεί ουσιαστικά τον αναβαθμισμένο ρόλο της Κύπρου στην περιοχή λόγω των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στην

αποκλειστική οικονομική ζώνη μας, στρατηγική η οποία δε θα οδηγήσει στα σημερινά αδιέξοδα και δε θα επιτρέψει αναβάθμιση και αναγνώριση του ψευδοκράτους.

Για αυτά συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε. Το οφείλουμε σε όσους αγωνίστηκαν και θυσίαστηκαν πριν από σαράντα χρόνια. Κυρίως όμως, το οφείλουμε στα παιδιά μας και στις γενιές που θα 'ρθουν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Παπαδόπουλο για την ομιλία του και καλώ τώρα την κ. Ρούλα Μαυρονικόλα εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ να έρθει στο βήμα.

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριοι υπουργοί,

Σαράντα χρόνια από τη φοβερή προδοσία του πραξικοπήματος της 15^{ης} Ιουλίου του 1974 και της βάρβαρης τουρκικής εισβολής που ακολούθησε, τιμούμε τους αγώνες και τους αγωνιστές. Τιμούμε τους υπέροχους αγωνιστές της δημοκρατίας, που χωρίς υπολογισμό θυσίας αντιστάθηκαν στους ξενοκίνητους εγκαθέτους της χούντας και της ΕΟΚΑ Β', που με το πραξικόπημα εναντίον του εθνάρχη Μακαρίου οδήγησαν τον τόπο στην εθνική τραγωδία, τη μεγαλύτερη εθνική τραγωδία του ελληνισμού μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή.

Σαράντα χρόνια από τότε και το χρέος μας είναι να θυμόμαστε και να τιμούμε, να θυμόμαστε το ξεσηκωμό του λαού μας εναντίον του πραξικοπήματος με το εφεδρικό, τους νομιμόφρονες αστυνομικούς, την προεδρική φρουρά, τους αντιστασιακούς αγωνιστές σε ολόκληρη την Κύπρο.

Το προδοτικό πραξικόπημα έφερε ένα ακόμα μεγαλύτερο έγκλημα. Άνοιξε την κερκόπορτα στην караδοκούσα Τουρκία, η οποία ανέμενε με υπομονή τους Εφιάλτες του ελληνισμού, για να κινηθεί.

Μέσα από τις στάχτες και τα ερείπια που επισώρευσαν οι άθλιοι προδότες του πραξικοπήματος και η επιδρομή των νεοσουλτάνων της Άγκυρας, ο λαός μας κατάφερε να σταθεί στα πόδια του και να στηρίξει το κυπριακό κράτος, την Κυπριακή Δημοκρατία ως το μόνο υποκείμενο διεθνούς δικαίου.

Σαράντα χρόνια μετά οι τραγικές συνέπειες της προδοσίας και του εγκλήματος παραμένουν δυστυχώς αναλλοίωτες. Η τουρκική κατοχή συνεχίζεται, ο εποικισμός εντείνεται, οργιάζει ο σφετερισμός των ελληνοκυπριακών περιουσιών και καταστρέφεται η πολιτιστική μας κληρονομιά.

Ο λαός μας ενδιαφέρεται για λύση το συντομότερο δυνατό, από την επομένη της τουρκικής εισβολής. Μια λύση όμως που θα τερματίζει την κατοχή, που θα προνοεί την απομάκρυνση των εποίκων, που θα διασφαλίζει τη μια και μόνη κυριαρχία, τη μια και μόνη διεθνή νομική προσωπικότητα, τη μια ιθαγένεια, την ενότητα του κράτους και του λαού, των θεσμών και της οικονομίας, την κατοχύρωση των θεμελιωδών ελευθεριών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Μια λύση που θα στηρίζεται στις αρχές και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και στο ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Σαράντα χρόνια μετά διαβεβαιώνουμε ότι ο χρόνος δε θα μας οδηγήσει σε μια ατιμωτική συνθηκολόγηση. Θα αγωνιστούμε για λύση που θα μπορεί να αντέξει στη δοκιμασία του χρόνου. Μόνο μια τέτοια λύση θα φέρει τη μόνιμη ειρήνη, την ασφάλεια, την ευημερία και την ανάπτυξη για όλους τους κατοίκους της Κύπρου, Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους.

Δυστυχώς, η τρέχουσα διαπραγματευτική διαδικασία προσκρούει και πάλι στην τουρκική αδιαλλαξία και στρεψοδικία. Η επιμονή σε δύο κρατικές οντότητες στα πλαίσια μιας χαλαρής συνομοσπονδίας, σε μόνιμες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών και σε διατήρηση των αναχρονιστικών εγγυήσεων του 1960 οδηγεί τις συνομιλίες σε αδιέξοδο και τέλμα. Ταυτόχρονα, η Τουρκία κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου αμφισβητεί τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας στην αποκλειστική οικονομική ζώνη και διατυπώνει απαράδεκτες απειλές.

Δυστυχώς, η συμφωνία της 11^{ης} Φεβρουαρίου υπήρξε ένα λανθασμένο κείμενο διαπραγματευτικής βάσης, που επιτρέπει στην τουρκική πλευρά να στρεψοδικεί και να συνεχίζει να επιδιώκει τη νομιμοποίηση των τετελεσμένων. Οι διατυπώσεις για την κυριαρχία, την ιθαγένεια και το κατάλοιπο εξουσίας όχι απλώς συνιστούν λανθασμένη βάση, αλλά ικανοποιούν πάγιες τουρκικές επιδιώξεις.

Το διακηρύσσουμε για μια ακόμα φορά. Οι εκβιασμοί δε θα περάσουν. Δε θα προσυπογράψουμε λύσεις διχοτομικές, λύσεις νεοανακτικές, που θέτουν σε κίνδυνο τη φυσική και εθνική επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού. Δίνουμε το μήνυμα σε караδοκούντες κακόπιστους τρίτους και στην Τουρκία ότι η οικονομική κρίση δεν πρόκειται να μας κάμψει, ώστε να αποδεχθούμε άδικη λύση.

Έχει αποδειχθεί από τους αδιέξοδους και αναποτελεσματικούς χειρισμούς σαράντα χρόνων ότι η ανάγκη μιας νέας εθνικής στρατηγικής και επανατοποθέτησης του Κυπριακού με προβολή του αντικατοχικού

χαρακτήρα του προβλήματος, με διαμόρφωση περιγράμματος λύσης, με ουσιαστική εμπλοκή του ευρωπαϊκού παράγοντα, με καταγγελία της Τουρκίας σε κάθε διεθνές βήμα για το συνεχιζόμενο εθνικισμό, για την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, για το σφετερισμό ελληνοκυπριακών περιουσιών, για την καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς είναι μονόδρομος. Αυτή είναι η επιταγή των υπέροχων ηρώων και μαχητών της αντίστασης κατά του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής.

Κύριε Πρόεδρε,

Για άλλη μια φορά ως ΕΔΕΚ καταδικάζουμε την προδοσία και το έγκλημα. Μνημονεύουμε και τιμούμε τους ηρωικούς μας νεκρούς. Τιμούμε τους αντιστασιακούς αγωνιστές, όσους έδωσαν τη ζωή τους για την απόκρουση της τουρκικής εισβολής. Κλίνουμε ευλαβικά το γόναυ στην υπέροχη αντίσταση του λαού μας.

Όσοι αναμένουν ότι ο λαός μας θα καμφθεί και θα γονατίσει ματαιοπονούν. Θα συνεχίσουμε τον αγώνα για λύση που θα διασφαλίζει τη φυσική και εθνική επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού. Η αντίσταση λαού και ηγεσίας θα συνεχίσει, όπως μας το κληροδότησε επιτακτικά η φωνή του Μακαρίου στις 15 Ιουλίου 1974.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ την κ. Μαυρονικόλα.

Παρακαλώ τώρα να ανέλθει στο βήμα ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κόμματος κ. Δημήτρης Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συμπληρώνονται σήμερα τέσσερις δεκαετίες από την αποφράδα μέρα του υποκινούμενου ξενοκίνητου πραξικοπήματος της χούντας, που τραυμάτισε την πατρίδα μας. Το Ευρωπαϊκό Κόμμα τιμά όσους έδωσαν τη ζωή τους, για να μπορούμε σήμερα εμείς να ζούμε ελεύθεροι, έστω και σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα.

Η 15^η Ιουλίου του '74 ήταν μια εφιαλτική στιγμή, που σημάδεψε την πατρίδα μας και καθόρισε τη ζωή και την πορεία μας στο μέλλον. Αυτοί που δρομολόγησαν την καταστροφή της Κύπρου εκμεταλλεύτηκαν το φανατισμό, τη διχόνοια και το μίσος εκείνης της εποχής και υποκίνησαν τον εμφύλιο διχασμό και το αδελφοκτόνο πραξικόπημα.

Η σημερινή θλιβερή επέτειος τεκμηριώνει ότι η εκδούλευση στους ξένους, η διάσπαση και ο φανατισμός μόνο κακά φέρνουν. Η σημερινή θλιβερή επέτειος μας διδάσκει ότι οφείλουμε να διαφυλάξουμε και να διεκδικούμε τη δημοκρατία μας ως πολίτευμα.

Έχουμε υποχρέωση να περιφρουρήσουμε την κρατική οντότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, γιατί είναι το θεμέλιο της ύπαρξης και της προόδου μας, και είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια ο κύριος στόχος της Τουρκίας είναι η αποαναγνώριση της κρατικής μας οντότητας.

Τελευταία προκλητική επίθεση κατά της κρατικής μας υπόστασης ήταν το έγγραφο που κατέθεσε η Άγκυρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση με το οποίο χαρακτήρισε την Κυπριακή Δημοκρατία ως εκλιπούσα. Η δήλωση αυτή φανερώνει για ακόμη μια φορά ότι η τουρκική πλευρά κινείται εκτός του πλαισίου όσων έχουν συμφωνηθεί. Χρησιμοποιεί ως άλλοθι τις διαπραγματεύσεις και η πραγματική της επιθυμία είναι η αναβάθμιση της οντότητας του ψευδοκράτους, ώστε να καταστεί εφικτή η επιβολή λύσης δύο εθνικών κρατών στην Κύπρο.

Διαισθανόμενος την τραγική ιδιαιτερότητα της σημερινής επετείου, επισημαίνω ότι δεν είναι αρκετό να καταδικάζουμε φραστικά το ξενοκίνητο εγκληματικό πραξικόπημα. Η θλιβερή του ανάμνηση θα πρέπει να μας διδάξει, γιατί μόνο έτσι θα μπορέσουμε να ανακόψουμε τις νέες ξενόφερτες παρεμβάσεις, που σίγουρα θα μας έρθουν.

Οι δόλιες μεθοδεύσεις των ξένων συνεχίζονται και σήμερα. Πέρασαν σαράντα χρόνια και το Κυπριακό παραμένει άλυτο χωρίς κανένα ίχνος προοπτικής. Σε αυτά τα σαράντα χρόνια η πλευρά μας δεν κατάφερε ποτέ να έχει διαχρονικούς, συγκεκριμένους και συμφωνημένους στόχους, δεν κατάφερε ποτέ να έχει στις διαπραγματεύσεις μια συγκροτημένη, καλά σχεδιασμένη προσέγγιση στα πλαίσια μιας πραγματιστικής στρατηγικής. Σαράντα χρόνια μετά οφείλουμε να παραδεχτούμε ότι στο Κυπριακό ούτε στρατηγική υπάρχει που να ενώνει τις πολιτικές δυνάμεις ούτε όραμα που να ενώνει το λαό να αγωνιστεί.

Όλα αυτά τα χρόνια των συνομιλιών απέδειξαν ότι η βάση διαπραγμάτευσης της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας διέπεται από διαφορετικές και αντιφατικές ερμηνείες και βοηθά την τουρκική πλευρά να υλοποιεί τους διχοτομικούς της στόχους στην Κύπρο. Για σαράντα χρόνια η τουρκική πλευρά χρησιμοποιεί ως άλλοθι και όχημα τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία, για να εδραιώνει το ψευδοκράτος και τα τετελεσμένα της εισβολής και θα συνεχίσει στην ίδια πορεία, ελπίζοντας ότι έτσι θα νομιμοποιήσει το κατοχικό μάρφωμα και θα επιβάλει τη λύση των δύο εθνικών κρατών στην Κύπρο.

Πρέπει να σταματήσουμε να δίνουμε άλλοθι στην Άγκυρα να εδραιώνει το διαμελισμό και το διαχωρισμό στον τόπο μας, πρέπει να τα βρούμε μεταξύ μας, πρέπει να συμφωνήσουμε και να διεκδικήσουμε στις

διαπραγματεύσεις συγκεκριμένο περιεχόμενο λύσης που να ακυρώσει την κατοχή, να ανατρέψει τη διαίρεση, να κατοχυρώσει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ελευθερίες του λαού μας και να επιτρέψει στους Ελληνοκυπρίους και στους Τουρκοκυπρίους να ζουν υπό καθεστώς ισονομίας και ισοπολιτείας σε όλη την επικράτεια της Κύπρου.

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω είναι η ώρα να γίνουμε πραγματιστές και να δούμε το Κυπριακό μέσα στην κονίστρα των συμφερόντων του σήμερα και όχι με τις σαράντα ετών χρεοκοπημένες προσεγγίσεις του χθες.

Τα ενεργειακά κοιτάσματα στην περιοχή μας, η συνεχιζόμενη κρίση στη Μέση Ανατολή και η κρίση στην Ουκρανία μεγαλώνουν την ανάγκη για ένα υποσύστημα ασφαλείας στην Ανατολική Μεσόγειο, που θα αποτελεί την ασπίδα προστασίας για τα οικονομικά, στρατιωτικά και άλλα συμφέροντα της γειτονιάς μας, ισχυρών χωρών όπως οι ΗΠΑ, η Ρωσία, αλλά και το Ισραήλ και το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και το Κυπριακό είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την ασφάλεια στη συγκεκριμένη περιοχή.

Υπάρχει όμως κάτι πολύ βασικό που πρέπει να ξεκαθαρίσουμε. Για να εκμεταλλευτούμε τις εξελίξεις προς το συμφέρον μας, πρέπει να πολιτευτούμε με τακτικές προσαρμογής και διεκδίκησης και όχι με δουλοπρέπεια και υποτέλεια και διάθεση για εξυπηρέτηση μόνο των ξένων συμφερόντων. Βασικός πυλώνας της στρατηγικής μας πρέπει να είναι η θέση ότι, για να υπάρξει ειρήνη, ασφάλεια και σταθερότητα στην Ανατολική Μεσόγειο που να εξυπηρετεί τις επενδύσεις και τα άλλα μεγάλα συμφέροντα, επιβάλλεται σωστή, ασφαλής και λειτουργική λύση του Κυπριακού.

Σήμερα μπορούμε να πείσουμε ισχυρές χώρες που έχουν συμφέροντα στην αυλή μας να πιέσουν την Τουρκία να συνεργαστεί για λύση, να αποσύρει τα κατοχικά στρατεύματα και να αφήσει τους Ελληνοκυπρίους και τους Τουρκοκυπρίους να καθορίσουν το κοινό τους μέλλον. Διαφορετικά, μια δοτή κακή λύση του Κυπριακού θα γίνει η αιτία για ευρύτερη αποσταθεροποίηση, που θα πλήξει και τα ξένα συμφέροντα και τις ξένες επενδύσεις στην κυπριακή ΑΟΖ πέραν των δικών μας. Καταλύτης δε της λύσης μπορεί να γίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία είναι ο μόνος κοινός παρονομαστής που ενώνει τα συμφέροντα Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Ελλάδας και Τουρκίας. Με την ενεργότερη εμπλοκή της στο Κυπριακό μπορεί να επηρεάσει θετικά την ποιότητα και το περιεχόμενο της τελικής λύσης.

Η λύση πρέπει να εδράζεται στο ευρωπαϊκό κεκτημένο με τις αρχές και τις αξίες που αποτελούν το θεμέλιωμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αποτελούν εγγύηση για την ασφάλεια και τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων.

Κύριοι συνάδελφοι,

Η ενότητα και η συσπείρωση όλων μας γύρω από συντεταγμένους στόχους είναι η βάση της επιτυχίας της προσπάθειάς μας. Ομόψυχοι, συντεταγμένοι και αδελφωμένοι πρέπει να δώσουμε τη μάχη για την τελική λύση. Ούτε στρατηγικές μπορούν να υλοποιηθούν ούτε λύση μπορεί να βρεθεί, αν δεν ομοψυχίσουμε.

Κοινό όραμα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων πρέπει να είναι μια ελεύθερη ευρωπαϊκή Κύπρος, που να τους επιτρέπει να συνυπάρχουν με πλήρεις ελευθερίες και δικαιώματα και να συνεργάζονται μέσα σε συνθήκες ειρήνης, ασφάλειας, αλληλοσεβασμού και αλληλοκατανόησης. Γι' αυτές τις πανανθρώπινες αρχές και αξίες θυσιάστηκαν αυτοί που σήμερα τιμούμε. Έχουμε χρέος να συνεχίσουμε τον αγώνα μας. Οφείλουμε όλοι να εργαστούμε για τη στερέωση της ελπίδας και της δικαίωσης του λαού μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Συλλούρη.

Παρακαλώ τώρα το γενικό γραμματέα του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών τον κ. Γιώργο Περδίκη να έρθει στο βήμα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριοι υπουργοί,

Φέτος συμπληρώνονται σαράντα χρόνια από την αποφράδα ημέρα του προδοτικού πραξικοπήματος της ελληνικής χούντας κατά της συνταγματικής τάξης και του εκλεγμένου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Αρχιεπίσκοπου Μακαρίου Γ'. Ακολούθησε η τουρκική εισβολή, ο ξεριζωμός, η προσφυγιά, η εθνοκάθαρση και η διχοτόμηση. Σήμερα, σαράντα χρόνια μετά, είμαστε αντιμέτωποι με τα τετελεσμένα που δημιούργησε το δίδυμο έγκλημα του '74 και παγιώθηκαν μέσα από τα λάθη της εκάστοτε κυπριακής ηγεσίας.

Ό,τι ξεκίνησε από τα σκοτεινά παρασκήνια του NATO ολοκληρώθηκε αιματηρά επί του εδάφους, πάνω στο κορμί της Κύπρου, από το προδοτικό πραξικόπημα και τις μεραρχίες της Τουρκίας. Οι υπερασπιστές της κυπριακής ανεξαρτησίας και δημοκρατίας βρέθηκαν άοπλοι και προδομένοι απέναντι στα танκς της προδοσίας και του πάνοπλου Απίλα.

Όμως το καυτό εκείνο μαύρο καλοκαίρι του 1974 μπορεί να χάσαμε στο πεδίο των πολεμικών επιχειρήσεων, αλλά δεν ηττηθήκαμε ιδεολογικά. Χάρη στις θυσίες του λαού μας, την ιερή σπονδή αίματος των χιλιάδων νεκρών, τραυματιών και αγνοουμένων, κρατάμε πεισματικά ελεύθερο αυτό το βράχο στην ανατολική άκρη του ελληνισμού, στην ανατολική άκρη της Ευρώπης. Δε συνθηκολογήσαμε με το άδικο και τη βία. Επιβιώνουμε παρά τα αλλεπάλληλα λάθη της πολιτικής μας ηγεσίας, που στάθηκε διαχρονικά ανάξια να διαχειριστεί τη μεγάλη θυσία των ηρώων της κυπριακής ελευθερίας και δημοκρατίας, διότι δυστυχώς όσα από τους σχεδιασμούς της Τουρκίας και των συμμάχων της δεν επιτεύχθηκαν στο πεδίο των προδομένων μαχών του '74 χάθηκαν -και χάνονται δυστυχώς- στη συνέχεια μέσα από τα σαράντα χρόνια ανεπιτυχούς διαπραγμάτευσης από την εκάστοτε κυπριακή ηγεσία.

Η Κυπριακή Δημοκρατία και η συνταγματική τάξη για την οποία έδωσαν τη ζωή τους οι ηρωικοί νεκροί του '74 βρίσκεται υπό κατάλυση μέσω διαπραγματεύσεων πίσω από κλειστές πόρτες ερήμην του κυπριακού λαού, αλλά υπό την επιτήρηση αυτών εκ των μεγάλων δυνάμεων που σχεδίασαν, οργάνωσαν και υποστήριξαν το δίδυμο έγκλημα του '74. Ορισμένοι μάλιστα εξ ημών χαριεντίζονται με την ανάμειξη και τον ενεργό ρόλο που φαίνεται να επιδιώκουν στη διαδικασία λύσης του Κυπριακού αυτοί που ευθύνονται και ευνοούνται από την καταστροφή της Κύπρου. Είμαστε, λέει, "στρατηγικοί εταίροι" και χαιρόνται γι' αυτό, αγνοώντας ότι στρατηγικός εταίρος των ίδιων δυνάμεων ανακηρύσσεται από τις ίδιες αυτές δυνάμεις καθημερινά και η Τουρκία στα λόγια και στην πράξη. Διερωτώμαι σε ποια κοινή επιχείρηση, σε ποιο κοινό όραμα είμαστε συνέταιροι με την Τουρκία! Μήπως στην εκμετάλλευση των φυσικών πόρων της Ανατολικής Μεσογείου ή στην εξυπηρέτηση των στρατηγικών σχεδιασμών των υπερδυνάμεων;

Εμάς, τους Οικολόγους, το δικό μας όραμα είναι διαφορετικό. Θέλουμε οι χελώνες να μπορούν να επιστρέφουν εκεί που γεννήθηκαν, στην αμμουδιά της Λάρας και της Γιαλούσας, και όλοι οι άνθρωποι του τόπου μας να μπορούν να επιστρέψουν στον τόπο που γεννήθηκαν, στη Μόρφου, στην Αμμόχωστο, στο Ριζοκάρπασο και στην Κερύνεια. Θέλουμε τα πουλιά να πετάνε ελεύθερα και να φωλιάζουν απ' τις κορφές του Τροόδου στις πτυχές του Πενταδακτύλου, αλλά και όλους τους ανθρώπους του τόπου μας να περπατάνε και να ζουν ελεύθερα από τον Ακάμα ως την Καρπασία. Θέλουμε τα δελφίνια να κολυμπούν και να ερωτεύονται στην κρυστάλλινη θάλασσα από την Πάφο ως την Κερύνεια, αλλά και όλους τους ανθρώπους του τόπου μας, Ελληνοκυπρίους, Τουρκοκυπρίους, Μαρωνίτες, Αρμένιους και Λατίνους, να αγαπούν, να ποθούν και να χαιρόνται μια ειρηνική, δημοκρατική και ελεύθερη πατρίδα.

Οι οιωνοί, τα σημάδια των καιρών, δεν είναι οι καλύτεροι. Ο κίνδυνος που αντιμετωπίζει η Κυπριακή Δημοκρατία και η ελευθερία του λαού μας δεν έπαψε ποτέ να υφίσταται. Κινδυνεύουν -όπως και τότε- από τους σχεδιασμούς της Τουρκίας και των συμμάχων της, που είναι -κατά κάποιους- και δικοί μας σύμμαχοι. Η Κυπριακή Δημοκρατία και η ελευθερία κινδυνεύουν όμως περισσότερο -όπως και τότε- από την έλλειψη προγραμματισμού, πρόβλεψης, ενότητας και προετοιμασίας, επειδή ελλείπει η αποφασιστικότητα και η σοφία, η πίστη και η αντοχή, ο δυναμισμός και η διεκδικητικότητα από αυτούς που ηγούνται κατά καιρούς αυτού του μικρού λαού. Κι ας είμαστε, όπως λέει ο ποιητής, ένας «μικρός λαός, που πολεμά δίχως σπαθιά και βόλια, για όλου του κόσμου το ψωμί, το φως και το τραγούδι».

Ως Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δεν μπορούμε να συναινέσουμε στη συνθηκολόγηση με το άδικο. Παραμένουμε σταθερά προσηλωμένοι στο στόχο για μια Κύπρο ελεύθερη, κυρίαρχη και ανεξάρτητη, χωρίς ξένους στρατούς, στρατιωτικές βάσεις και εποίκους, με πλήρως κατοχυρωμένα και σεβαστά τα ανθρώπινα και πολιτικά δικαιώματα όλων των Κυπρίων, ανεξάρτητα από φυλετική ή εθνική καταγωγή ή άλλο χαρακτηριστικό. Καλούμαστε να υποστηρίξουμε και σήμερα με την αποφασιστικότητα όσων τη θυσία τιμούμε αυτές τις μέρες τις αξίες και τους θεσμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, την ανεξαρτησία και την ελευθερία του λαού μας. Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν είναι εκλιπούσα και δε θα εκλείψει ποτέ, όσο διατηρείται η μνήμη των ηρώων ζωντανή. Και οι ζωντανοί δίνουν το αίμα τους, διότι η πραγματική ευδαιμονία και ευτυχία βρίσκεται μόνο στην ελευθερία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Περδίκη.

Παρακαλώ τώρα τον κ. Νίκο Κουτσού, βουλευτή της Συμμαχίας Πολιτών, να λάβει το λόγο.

Μπορείτε να παραμείνετε στη θέση σας. Όπως θέλετε.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κύριοι υπουργοί,

Τιμούμε σήμερα τους ήρωες της ελευθερίας και της δημοκρατίας. Τιμούμε εκείνους που θυσίαστηκαν για την πατρίδα μας. Τιμούμε τη μνήμη τους και ανανεώνουμε την πίστη μας στο δίκαιο του αγώνος μας.

Σαράντα χρόνια μετά το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή ο αγώνας των ηρώων μας παραμένει αδικαίωτος. Η Κύπρος μας παραμένει υπό κατοχή. Σε αυτή τη μακρά πορεία των σαράντα χρόνων έχουμε προσπαθήσει πολλές φορές να φτάσουμε σε λύση. Δεν τα καταφέραμε, όχι επειδή δε θέλαμε ούτε και επειδή δεν προσπαθήσαμε αρκετά, αλλά επειδή η Τουρκία δεν επιθυμεί τη λύση του Κυπριακού.

Σαράντα χρόνια μετά το διδύμο έγκλημα του '74 είναι ξεκάθαρο ποιοι είναι οι πραγματικοί στόχοι της Τουρκίας. Η Τουρκία επιδιώκει την ολοκληρωτική υποδούλωση της Κύπρου, τον πλήρη έλεγχο της πατρίδας μας και του εθνικού μας πλούτου, τον εκτουρκισμό ολόκληρης της Κύπρου. Το ερώτημα που πρέπει σήμερα επιτακτικά να απαντήσουμε εμείς είναι αν ξέρουμε τι θέλουμε. Πώς θα το πετύχουμε; Πώς θα φτάσουμε στην απελευθέρωση της πατρίδας μας;

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πριν από δέκα χρόνια κατατέθηκε ενώπιον του λαού ένα σχέδιο λύσης, ένα σχέδιο διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας. Ο λαός το απέρριψε. Η συντριπτική πλειοψηφία είπε «όχι». Τι κάναμε; Τι έκανε η προηγούμενη και η νυν κυβέρνηση; Άκουσαν το λαό ή μήπως συνεχίζουν να διαπραγματεύονται ένα πανομοιότυπο σχέδιο λύσης, ένα αντιδημοκρατικό και ρατσιστικό σχέδιο λύσης;

Δυστυχώς, οι πραγματικότητες αποδεικνύουν ότι ούτε η πολιτική που ακολούθησε ο κ. Χριστόφιας ούτε η πολιτική που ακολουθεί σήμερα ο κ. Αναστασιάδης μπορεί να μας οδηγήσει σε μια σωστή και δίκαιη λύση. Ούτε οι λεγόμενες συγκλίσεις Χριστόφια-Ταλάτ-Ερογλου έκαμψαν την τουρκική αδιαλλαξία ούτε και η συμφωνία για χιαστί συναντήσεις και το κοινό ανακοινωθέν Αναστασιάδη-Ερογλου μας αφήνει περιθώρια ελπίδας, όχι επειδή οι δύο Πρόεδροι δε θέλουν λύση του Κυπριακού. Και ο κ. Χριστόφιας και ο κ. Αναστασιάδης και ο καθένας από εμάς θέλει λύση του Κυπριακού.

Το ερώτημα είναι τι λύση θέλουμε. Θέλουμε μια λύση δίκαιη και λειτουργική; Μια λύση που θα σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα; Μια λύση που θα εγγυάται την πρόοδο και την ευημερία ολόκληρου του λαού; Μια λύση δημοκρατική;

Αγαπητοί φίλοι,

Έπειτα από μια μακρά διαδρομή στην πολιτική σας διαβεβαιώνω ότι όλοι επιδιώκουμε λύση. Το ερώτημα είναι τι λύση επιδιώκουμε. Όλοι έχουμε στόχο τη λύση, αλλά απελευθέρωση και επανένωση δεν είναι, κατά την ταπεινή μου άποψη, το ίδιο πράγμα. Γι' αυτό μεταξύ μας πρέπει να συζητήσουμε, για να δούμε ποια είναι τα υπέρ και τα κατά της οποιασδήποτε μορφής λύσης, γιατί όλοι μας θέλουμε να ζήσουν οι επόμενες γενιές σε συνθήκες ειρήνης και ευημερίας. Ενωμένοι μπορούμε να αγωνιστούμε για τη σωτηρία της πατρίδας μας. Ενωμένοι μπορούμε να διεκδικήσουμε και να δικαιώσουμε τις θυσίες των ηρώων μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Κουτσού.

Καλώ τώρα στο βήμα τον κ. Ζαχαρία Κουλία, για να ολοκληρωθεί η σημερινή επετειακή συνεδρία της Βουλής.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριοι υπουργοί,

Σαράντα χρόνια εισβολής και κατοχής παραμείναμε προσκολλημένοι στις αναγκαστικές επιλογές του παρελθόντος της δεκαετίας του '70. Σαράντα χρόνια παρακολουθούμε την προελαύνουσα Τουρκία και εμείς αναδιπλούμεθα άλλοτε ομαλώς και άλλοτε ανωμάλως. Σαράντα χρόνια η Τουρκία βεβηλώνει τον Πενταδάκτυλο με τα απρεπή συνθήματα, με τα παράνομα σύμβολα και ανασκάπτει καθημερινά παράνομα τα σπλάχνα του Πενταδακτύλου με εγκληματικές λατομήσεις, προσπαθώντας να τον κατακρημνίσει και μαζί του να κατακρημνίσει και την Κυπριακή Δημοκρατία.

Όπερ και το χειρότερο τα λεχθέντα και διαδραματισθέντα μεταξύ Θεοχάρους και Βενιζέλου και τα απαραδέκτως μνημονευθέντα από το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελλάδος στο Προεδρικό Μέγαρο, όπου ο ίδιος δήλωσε ότι δε θέλει να καταλογίσει ευθύνες σε καμιά πλευρά, ότι απαιτούνται αμοιβαίες υποχωρήσεις και ότι υπάρχει τουρκοκυπριακός λαός.

Προηγούμενη κρίση μεταξύ εκλεγμένου αξιωματούχου της Κυπριακής Δημοκρατίας με αξιωματούχους του “εθνικού κέντρου” αποτελεί η επιστολή Μακαρίου προς τον τότε Έλληνα Πρόεδρο στρατηγό Φαίδωνα Γκιζίκη της 3 του Ιούλη του 1974. Δυστυχώς, η απάντηση της χούντας του Ιωαννίδη στην επιστολή Μακαρίου ήρθε το πρωί της 15^{ης} Ιουλίου 1974 με την εκδήλωση του πραξικοπήματος, το οποίο άνοιξε την κερκόπορτα στην Τουρκία και στον Αττίλα.

Σαράντα χρόνια μετά έχουμε την απάντηση του Βενιζέλου, ημερομηνίας 6 Ιουλίου του 2014, με την οποία κατακεραυνώνει την εκλεγμένη ευρωβουλευτή Ελένη Θεοχάρους, η οποία καθικόντως ζήτησε διευκρινίσεις για την απουσία αντίδρασης από την προεδρεύουσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ελληνική κυβέρνηση στην παραλαβή του εκατονταπεντασέλιδου τουρκικού εγγράφου, με ημερομηνία 23 Ιουνίου του 2014, στο οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία παρουσιάζεται ως εκλιπούσα. Και, για να βεβαιώνει του λόγου του αληθές, το έγγραφο των Τούρκων σάς το καταθέτω, να περάσει στα πρακτικά, όπως και τη δήλωση του Βενιζέλου, για να βεβαιώνει του λόγου το αληθές, αν συνεχίσουμε να υπάρχουμε ως Κυπριακή Δημοκρατία.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Ζαχαρίας Κουλιός καταθέτει στη γραμματεία τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.)

Το πιο ανησυχητικό στη δήλωση Βενιζέλου είναι η αναφορά για «ταύτιση θέσεων μεταξύ του ίδιου και του Πρωθυπουργού Σαμαρά». Οι εκ διαμέτρου αντίθετες θέσεις των δύο στα εθνικά θέματα -και κυρίως στο Κυπριακό και ειδικότερα στο Σχέδιο Ανάν- δημιουργούν εύλογη απορία για το ποιος μετακινήθηκε από τις θέσεις του, για να υπάρξει “ταύτιση”. Αυτό είναι κάτι που θα πρέπει να κληθεί να απαντήσει ο Πρωθυπουργός κ. Σαμαράς, ο οποίος τήρησε σιγήν ιχθύος στα διαδραματισθέντα μεταξύ Βενιζέλου και Θεοχάρους για το χειρισμό του τουρκικού εγγράφου.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης προσέτρεξε να κατακεραυνώσει και αυτός την Ελένη Θεοχάρους, την προσφάτως εκλεγείσα με 58 000 ψήφους, παίρνοντας το μέρος του Βενιζέλου. Βέβαια, τους ενώνει η συμπίπτεισή τους επί του Σχεδίου Ανάν και η δέσμευσή τους -όπως φαίνεται- να το επαναφέρουν διά της συμφωνίας Αναστασιάδη-Ερογλου της 11^{ης} Φεβρουαρίου του 2014. Και το κοινό ανακοινωθέν θα το καταθέσω και αυτό στη Βουλή, για να υπάρχει.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Ζαχαρίας Κουλιός καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Έστω και τώρα ο Πρόεδρος Αναστασιάδης θα πρέπει πρωτίστως για λόγους εθνικής επιβίωσης να αρπάξει την ευκαιρία που του δίνεται και να εκμεταλλευτεί τις θεσμικές δυνατότητες που παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην Κυπριακή Δημοκρατία και να ξεκαθαρίσει ότι η “εκλιπούσα” Κυπριακή Δημοκρατία, είτε μόνη είτε μετά πολλών, θα τερματίσει κάθε ενταξιακή διαδικασία της Τουρκίας, μέχρι να αποσύρει το εν λόγω απαράδεκτο έγγραφο της.

Επίσης, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης οφείλει να ανακρούσει πρύμναν ως προς τη συμφωνία Αναστασιάδη-Ερογλου της 11^{ης} του Φεβράρη του 2014 και τις χιαστί συναντήσεις σε Αθήνα και Άγκυρα. Με το εκατονταπεντασέλιδο τουρκικό έγγραφο η Τουρκία επιχειρεί να προεξοφλήσει τα οφέλη από τη “θανάτωση” της Κυπριακής Δημοκρατίας, που θα επέλθει ούτως ή άλλως με την υπογραφή μιας λύσης που θα βασίζεται στη συμφωνία Αναστασιάδη-Ερογλου, αφού «η κυριαρχία του νέου κράτους θα εκπηγάξει εξίσου» -εξίσου- «από Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους»! Αν είναι δυνατόν!

Οι προσπάθειες της Τουρκίας για διπλωματική προέλαση σε βάρος του ελληνισμού τόσο της Κύπρου όσο και της Ελλάδας (βλ. Δυτική Θράκη), αλλά και η συμπλήρωση τριάντα εφτά χρόνων άγονων διακοινοτικών συνομιλιών καθιστούν επιβεβλημένη περισσότερο από ποτέ την αλλαγή πορείας και στρατηγικής. Απαιτείται άμεση εγκατάλειψη του στόχου της διζωνικής, η οποία ερμηνεύεται κατά το δοκούν τόσο από τις δύο πλευρές όσο και από τους εκάστοτε μεσολαβητές. Θυμίζω τη δήλωση του Αλεξάντερ Ντάουερ, του περιστεπούδαστου, ότι οι απαράδεκτες “προτάσεις Ταλάτ” που κόμισε -όπως ο ίδιος ο Ταλάτ είπε- από την Άγκυρα επί προεδρίας κ. Δημήτρη Χριστόφια ήταν εντός του συμφωνημένου πλαισίου λύσεως διζωνικής ομοσπονδίας.

Σαράντα χρόνια μετά το μαύρο καλοκαίρι του '74 θα πρέπει επιτέλους να συμφωνήσουμε στο περιεχόμενο της λύσης, που δεν μπορεί να είναι άλλο από το πιο κάτω:

- Ένα δημοκρατικό πολίτευμα όπου να ισχύει το αυτονόητο αξίωμα “ένας άνθρωπος, μία ψήφος”, όπου θα λειτουργούν οι κανόνες του δημοκρατικού πολιτεύματος, όπου θα είναι κατοχυρωμένα όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα πολιτικά δικαιώματα, τα δικαιώματα εγκατάστασης, διακίνησης και περιουσίας καθ’ άπασαν την επικράτεια ενός εκάστου νόμιμου πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας, με πλήρη εφαρμογή των αρχών και αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του διεθνούς δικαίου.
- Αποχώρηση όλων των εποίκων, που αποτελούν έγκλημα πολέμου, ούτως ώστε να αναχαιπιστεί η δημογραφική αλλοίωση του χαρακτήρα του νησιού.
- Αποχώρηση όλων των τουρκικών στρατευμάτων, όπως προέβλεπε το Ψήφισμα 3212 του '74 της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, το οποίο θα πρέπει να γίνει η σημαία του αγώνα μας.

- Επιστροφή όλων των προσφύγων στα σπίτια και στις περιουσίες τους.
- Εξακρίβωση της τύχης ενός εκάστου των αγνοουμένων, αλλά και για τους ανευρεθέντες που εκτελέστηκαν πλήρους ενημέρωση προς τις οικογένειές τους για τις συνθήκες θανατώσεώς τους.
- Πλήρης αποκατάσταση των δικαιωμάτων των εγκλωβισμένων.

Πρέπει επίσης να αποφασίσουμε επιτέλους να προκαλέσουμε ουσιαστικό κόστος στην Τουρκία, κόστος δυσανάλογα μεγαλύτερο από τα οφέλη που προσκομίζει από τη συνεχιζόμενη κατοχή της Κύπρου. Αυτό θα γίνει εφικτό, αν πιστέψουμε στις θεσμικές δυνατότητες που μας παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για να κάνουμε ξεκάθαρο πως της όποιας σύνδεσης της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να προηγηθεί η λύση του Κυπριακού με τρόπο που θα εξυπηρετεί τους Κυπρίους και όχι τους οποιουσδήποτε τρίτους.

Όλα αυτά τα οφείλουμε σε αυτούς που θυσιάστηκαν το '55-'59, για να έχουμε εμείς σήμερα κράτος διεθνώς αναγνωρισμένο και πατριδα ελευθέρα, στους πεσόντες και αγνοουμένους του '74 και στις οικογένειές τους, στους χιλιάδες πρόσφυγες που πέθαναν στην προσφυγιά με τον καμόν του γυρισμού, στους ηρωικούς εγκλωβισμένους, αλλά κυρίως στις επόμενες γενιές Ελλήνων που θα έρθουν σ' αυτή τη γη.

Έχω και ένα μικρό υστερόγραφο, το οποίο αρμόζει στην ημέρα, από ένα σπουδαίο ηγέτη και ένα σπουδαίο άντρα. Ήταν η τελευταία παρακαταθήκη του και λέει:

«Ελληνικέ κυπριακέ λαέ, μείνε όρθιος, μείνε αλύγιστος επί των επάλξεων, διακυβεύονται το μέλλον σου και η εθνική υπόστασίς σου.

Αγών υπέρ βωμών και εστιών, αγών υπέρ πάντων είναι ο σημερινός αγών σου. Και θα είναι επίπονος και μακρός. Θα διέλθει από πολλά στάδια και φάσεις και απαιτεί αντοχήν, επιμονήν, υπομονήν, εγκαρτέρησιν, θάρρος, αποφασιστικότητα και προπάντων πίστιν.

Απαιτεί ο αγών μας πίστιν εις την τελικήν επικράτησιν του δικαίου μας. Μην πτοηθείς ποτέ και μην απογοητευθείς από τας οιασδήποτε δυσκολίας και αντιξοότητας.

Στάσου άκαμπτος, απτόητος, υπερήφανος, αδούλωτος, αγωνάτιστος, απροσκύνητος και κράτησε ψηλά την αγωνιστικήν σημαίαν.

Ζήτω ο αδούλωτος κυπριακός ελληνισμός!».

Τάδε έφη εθνάρχης Μακάριος και όσοι τον επικαλούνται με διάφορους διαστρεβλωτικούς τρόπους είναι καλά να θυμούνται και την τελευταία παρακαταθήκη του.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κουλία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε αυτό το σημείο φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής επετειακής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ωρα λήξης: 12.30 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Λαμάρης Γιάννος
Αντωνίου Αντώνης	Λουκαΐδης Γιώργος
Βότσης Άγγελος	Μαππουριδής Ρίκκος
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μαυριδής Μάριος
Γεωργίου Γεώργιος	Μαυρονικόλα Ρούλα
Γεωργίου Γιώργος	Μέσης Χρίστος
Δαμιανού Άριστος	Μισός Αριστοτέλης
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Μιχαηλίδης Ανδρέας
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Ευαγόρου Σταύρος	Νικολαΐδης Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπαγεωργίου Πάμπος

Καρογιάν Μάριος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Κατσουρίδης Νίκος	Περδίκης Γιώργος
Καυκαλιάς Αντρέας	Προδρόμου Πρόδρομος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Προκοπίου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Σταυριανός Πανίκκος
Κουτσού Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κυπριανού Ανδρέας	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυπριανού Άντρος	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακίδου Αθηνά	Φακοντής Αντρέας
Κυριακού Μαρία	Φυττής Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	Χατζηγιάννης Κυριάκος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτέκς

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των ηρώων και των μαρτύρων της δημοκρατίας και της ελευθερίας και ομιλίες (Πρόεδρος, Α. Νεοφύτου, Άντρος Κυπριανού, Ν. Παπαδόπουλος, Ρ. Μαυρονικόλα, Δ. Συλλούρης, Γ. Περδίκης, Ν. Κουτσού, Ζ. Κουλίας) για τις μαύρες επετείους του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής.

[Στις 18 Ιουλίου 2014 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη έκτακτης συνεδρίασης του σώματος:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι η ημερήσια διάταξη της έκτακτης συνεδρίας της Βουλής για την **Τετάρτη, 23 Ιουλίου 2014, στις 11.00 π.μ.**, έχει ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

Ο περί της Πρόληψης και της Καταστολής της Βίας στους Αθλητικούς Χώρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014.

(Αρ. Φακ. 23.01.055.143-2014).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

-----.]

Τιμή: €3,50